

KARTA ZAJĘĆ (SYLABUS)

1. Zajęcia i ich usytuowanie w harmonogramie realizacji programu

<i>Jednostka prowadząca kierunek studiów</i>	Instytut Nauk Technicznych
<i>Nazwa kierunku studiów</i>	Inteligentne Technologie
<i>Forma prowadzenia studiów</i>	stacjonarne
<i>Profil studiów</i>	praktyczny
<i>Poziom kształcenia</i>	studia II stopnia
<i>Nazwa zajęć</i>	Sztuczna inteligencja w transporcie i logistyce
<i>Kod zajęć</i>	KW 03B
<i>Poziom/kategoria zajęć</i>	zajęcia: kształcenia kierunkowego wybieralne
<i>Status zajęć</i>	obowiązkowy
<i>Usytuowanie zajęć w harmonogramie realizacji zajęć</i>	semestr 2
<i>Język wykładowy</i>	polski
<i>Liczba punktów ECTS</i>	3
<i>Koordinator zajęć</i>	dr inż. Piotr Grochowalski
<i>Odpowiedzialny za realizację zajęć</i>	dr inż. Piotr Grochowalski

2. Formy zajęć dydaktycznych i ich wymiar w harmonogramie realizacji programu studiów

Wykład W	Ćwiczenia C	Konwersatorium K	Laboratorium L	Projekt P	Praktyka PZ	Inne
15	-	-	30	-	-	-

3. Cele zajęć

Cel 1. Nabycie wiedzy w zakresie podstawowych pojęć związanych z metodami sztucznej inteligencji, metodyką sztucznych sieci neuronowych, algorytmów genetycznych, rozumowania rozmytego

Cel 1. Nabycie umiejętności w zakresie zastosowania metod sztucznej inteligencji w transporcie i logistyce.

4. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji.

A. Wiedza z przedmiotu badanie operacyjne, matematyka, metody probabilistyczne, metody matematyczne w transporcie.

5. Efekty uczenia się dla zajęć, wraz z odniesieniem do kierunkowych efektów uczenia się

<i>Symbol efektu</i>	<i>Opis efektów uczenia się dla zajęć</i>	<i>Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się - identyfikator kierunkowych efektów uczenia się</i>
W zakresie wiedzy: zna i rozumie		
W_01	w pogłębionym zakresie pojęcia związane z metodami sztucznej inteligencji, metodyką sztucznych sieci neuronowych, algorytmów genetycznych, rozumowania rozmytego	P7S_WG(O) – K_W10 P7S_WG(I) – K_W10
W zakresie umiejętności: potrafi		
U_01	formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy zakresie zastosowań metod sztucznej inteligencji w transporcie i logistyce	P7S_UW(O) – K_U12 P7S_UW(I) – K_U12
W zakresie kompetencji społecznych: jest gotów do		
K_01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz uznawania znaczenia wiedzy z zakresu innowacyjności i nowoczesnych technologii w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P7S_KK(O) – K_K01

6. Treści kształcenia – oddzielnie dla każdej formy zajęć dydaktycznych

Wykład

Lp.	Tematyka zajęć	Liczba godz.
W 1	Wprowadzenie do metod sztucznej inteligencji: pojęcie inteligencji komputerowej, ogólna charakterystyka dostępnych metod, przegląd zastosowań	1
W 2	Sztuczne sieci neuronowe: podstawy biologiczne działania neuronu, modele neuronów (perceptron, neuron sigmoidalny, neuron radialny)	1
W 3	Gradientowe metody uczenia. Algorytm propagacji wstecznej	1
W 4	Sztuczne sieci neuronowe: sieci jednokierunkowe, sieci rekurencyjne, sieci samoorganizujące się	2
W 5	Sztuczne sieci neuronowe: praktyczne przykłady zastosowania w transporcie i logistyce	1
W 6	Algorytmy genetyczne: ewolucja jako wzór w optymalizacji, podstawowe pojęcia, sposoby kodowania chromosomów, podstawowe operatory	2
W 7	Algorytmy genetyczne: szczegółowa charakterystyka metod selekcji, krzyżowania, mutacji; kryteria zbieżności algorytmów	2
W 8	Algorytmy genetyczne: praktyczne przykłady zastosowania w transporcie i logistyce	1
W 9	Logika rozmyta: Podstawowe pojęcia, rodzaje funkcji przynależności	1
W 10	Logika rozmyta: Charakterystyka rozumowania rozmytego. Proces wyostrzenia	2
W 11	Logika rozmyta: praktyczne przykłady zastosowania w transporcie i logistyce	1
	Razem	15

Laboratorium

Lp.	Tematyka zajęć	Liczba godz.
L 1	Algorytm uczenia jednokierunkowej sieci neuronowej	4
L 2	Algorytm propagacji wstecznej	4
L 3	Kodowanie problemów optymalizacyjnych przy pomocy chromosomów	4
L 4	Metoda selekcji, krzyżowania, mutacji	4
L 5	Podstawowe definicje i operatory w logice rozmytej. Liczby rozmyte	4
L 6	Rozumowanie rozmyte	4
L 7	Zastosowanie wybranych metod w problematyce transportowo-logistycznej	4
L 8	Zaliczenie laboratorium	2
	Razem	30

7. Metody weryfikacji efektów uczenia się /w odniesieniu do poszczególnych efektów/

Symbol efektu uczenia się	Forma weryfikacji						
	<i>Egzamin ustny</i>	<i>Egzamin pisemny</i>	<i>Kolokwium</i>	<i>Projekt</i>	<i>Sprawdzian wejściowy</i>	<i>Sprawozdanie</i>	<i>Inne</i>
W_01			X				
U_01						X	
K_01							X

8. Narzędzia dydaktyczne

Symbol	Rodzaj zajęć
N 1	Wykład połączony z prezentacją multimedialną
N 2	Ćwiczenia laboratoryjne

9. Ocena osiągniętych efektów uczenia się

9.1. Sposoby oceny

Ocena formująca

F1	Kolokwium
F2	Ćwiczenia laboratoryjne

Ocena podsumowująca

P1	Zaliczenie wykładów na podstawie kolokwium (F1)
P2	Zaliczenie zajęć laboratoryjnych na podstawie (średniej zwykłej F2)
P3	Zaliczenie przedmiotu na podstawie średniej ważonej P1+P2

9.2. Kryteria oceny

Symbol efektu uczenia się	na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
W_01	zna w pogłębionym zakresie pojęcia związane z metodami sztucznej inteligencji, metodyką sztucznych sieci neuronowych, algorytmów genetycznych, rozumowania rozmytego na poziomie podstawowym	zna w pogłębionym zakresie pojęcia związane z metodami sztucznej inteligencji, metodyką sztucznych sieci neuronowych, algorytmów genetycznych, rozumowania rozmytego na poziomie dostatecznym	zna w pogłębionym zakresie pojęcia związane z metodami sztucznej inteligencji, metodyką sztucznych sieci neuronowych, algorytmów genetycznych, rozumowania rozmytego na poziomie dobrym	zna w pogłębionym zakresie pojęcia związane z metodami sztucznej inteligencji, metodyką sztucznych sieci neuronowych, algorytmów genetycznych, rozumowania rozmytego na poziomie wyróżniającym	zna w pogłębionym zakresie pojęcia związane z metodami sztucznej inteligencji, metodyką sztucznych sieci neuronowych, algorytmów genetycznych, rozumowania rozmytego na poziomie bardzo dobrym
U_01	potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy zakresie zastosowań metod sztucznej inteligencji w transporcie i logistyce na poziomie podstawowym	potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy zakresie zastosowań metod sztucznej inteligencji w transporcie i logistyce na poziomie dostatecznym	potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy zakresie zastosowań metod sztucznej inteligencji w transporcie i logistyce na poziomie dobrym	potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy zakresie zastosowań metod sztucznej inteligencji w transporcie i logistyce na poziomie wyróżniającym	potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy zakresie zastosowań metod sztucznej inteligencji w transporcie i logistyce na poziomie bardzo dobrym
K_01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz uznawania znaczenia wiedzy z zakresu innowacyjności i nowoczesnych technologii w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych na poziomie podstawowym	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz uznawania znaczenia wiedzy z zakresu innowacyjności i nowoczesnych technologii w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych na poziomie dostatecznym	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz uznawania znaczenia wiedzy z zakresu innowacyjności i nowoczesnych technologii w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych na poziomie dobrym	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz uznawania znaczenia wiedzy z zakresu innowacyjności i nowoczesnych technologii w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych na poziomie wyróżniającym	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści oraz uznawania znaczenia wiedzy z zakresu innowacyjności i nowoczesnych technologii w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych na poziomie bardzo dobrym

10. Literatura podstawowa i uzupełniająca

Literatura podstawowa:

1. Tadeusiewicz R., Szaleniec M. - Leksykon sieci neuronowych, Wrocław, 2015, Wydawnictwo Fundacji Projekt Nauka
2. Rutkowski L. - Metody i techniki sztucznej inteligencji, Warszawa, 2017, Wydawnictwo Naukowe PWN
3. Goldberg D. E. - Algorytmy genetyczne i ich zastosowania, , 2003, Wydawnictwa Naukowo Techniczne

Literatura uzupełniająca:

1. Michalewicz Z. - Algorytmy genetyczne + struktury danych = programy ewolucyjne, , 2003, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne

11. Macierz realizacji zajęć

<i>Symbol efektu uczenia się</i>	<i>Odniesienie efektu do efektów zdefiniowanych dla programu</i>	<i>Cele zajęć</i>	<i>Treści programowe</i>	<i>Narzędzia dydaktyczne</i>	<i>Sposoby oceny</i>
W_01	P7S_WG(O) – K_W10 P7S_WG(I) – K_W10	C 1	W 1-11	N 1	F 1
U_01	P7S_UW(O) – K_U12 P7S_UW(I) – K_U12	C 2	L 1-8	N 2	F 2
K_01	P7S_KK(O) – K_K01	C 1, C 2	W 1-11, L 1-8	N 1, N 2	Obserwacja

12. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
<i>Udział w wykładach</i>	15
<i>Udział w ćwiczeniach</i>	-
<i>Udział w konwersatoriach/laboratoriach/projektach</i>	30
<i>Udział w praktyce zawodowej</i>	-
<i>Udział nauczyciela akademickiego w egzaminie</i>	-
<i>Udział w konsultacjach</i>	5
Suma godzin kontaktowych	50
<i>Samodzielne studiowanie treści wykładów</i>	10
<i>Samodzielne przygotowanie do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne</i>	20
<i>Przygotowanie do konsultacji</i>	5
<i>Przygotowanie do egzaminu i kolokwium</i>	5
Suma godzin pracy własnej studenta	40
Sumaryczne obciążenie studenta	90
<i>Liczba punktów ECTS za zajęcia</i>	3
<i>Obciążenie studenta zajęciami kształtującymi umiejętności praktyczne</i>	50
<i>Liczba punktów ECTS za zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne</i>	2

13. Zatwierdzenie karty zajęć do realizacji.

14. Odpowiedzialny za zajęcia:

Dyrektor Instytutu:

Przemysław, dnia .....